

Pirita tehnilise vaatluse post Tallinnas Harjumaal

Sisukord

1. Kohustuslikud andmed.....	2
2. Asukoha skeemid	4
3. Fotod	16
4. Vanemad fotod.....	31
5. Täiendav info	42

Koostaja:
Jüri Pärn

2016

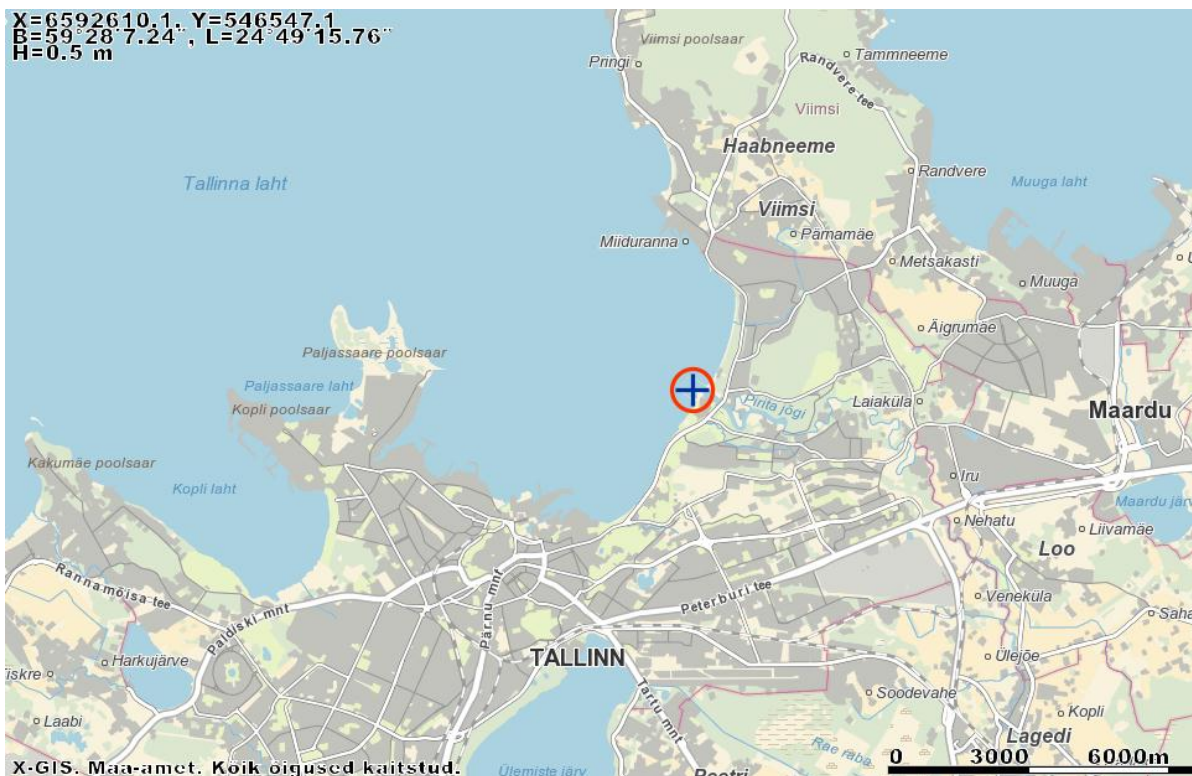
1. Kohustuslikud andmed

1.1	Algne nimetus	106. Punalipulise piirivalvesalga 6. (Mähe) kordoni tehnilise vaatluse post nr 2061.
1.2	Hilisem(ad), sh praegune(sed) nimetus(ed)	Pirita jahisadama sissesõidusihi 136,2° alumine tulepaak, politsei ja piirivalve Tallinn-12 piiripunkt.
1.3	Aadress	Harju maakond, Tallinn, Pirita linnaosa. Lähiaadress/tunnus: Purje tn 13 78401:101:0238.
1.4	Koordinaadid	59.468678,24.821044 / 59°28'7.24", 24°49'15.76".
1.5	Algne teave, sh ajalugu	<p>Pirita jahisadama keskmisele kaile ehitati piirivalve tehnilise vaatluse post 1979. aastal, seoses ettevalmistustega 1980.a olümpiaregatiiks. Maskeerimiseks ühitati ta Pirita jahisadama sissesõitu tähistava sissesõidusihi 136,2° alumise tulepaagiga. Sellisena oli ta vähemalt Eestis ainulaadne. Tulepaagi kõrgus on 9 m, tule kõrgus merepinnast 11 m. Sihi ülemiseks tulepaagiks kujundati purjespordikeskuse kiriku torn. (Tulepaakide andmed: Jaan Vali, Eesti tuletornide ajalugu, 2011, lk 270.) 1980.a oktoobris oli Pirita TVP-l üks radar „Don”, hiljem oli seal kaks radarit. Statsionaarset prožektorit ja diiseljõujaama pole seal teadolevalt olnud, küll aga oli Mähe kordonil erandlikult kaks ZiL-130 baasil prožektorit APM-90 (viimaseid enamikul 106. salga kordoneil polnud, ja kui oligi, siis ainult üks kordoni kohta). Sellise sai ajada vajaduse korral TVP juurde kai otsa, samuti sai seda toita elektrivõrgust (siis ei pidanud käivitama müratekitavat diislit).</p> <p>Olümpiapurjespordikeskuse juurde oli 1977.a RPI Eesti Projekt poolt koostatud projektis kavandatud 19 m kõrguse ja ringrõduga varustatud torniga 7-korruselise Eriteenistuste paviljon, milles oli ette nähtud ka ratastel prožektorit (ilmselt B-200) platvorm ja varjualune. Pole teada, kas see kunagi valmis ehitati, igatahes praegu sellist hoonet Pirita kompleksis pole.</p> <p>1992. a võttis Mähe kordoni ning selle vaatluspostid Venemaa piirivalvelt üle Eesti Piirivalveamet. Selle objektide valdajaks oli seejärel EV Tallinna piirivalvekordon (baseerus algul Pringi kordonihoones). 1993. aastal anti aga Mähe kordoni krunt valitsuse otsusega Venemaa saatkonnale, et saavutada Eesti saatkonnahoone kasutusõigus Moskvast. (Postimees, 22. september 2014.) Kuna Pirita sadamasse loodi ka Eesti piirivalvepunkt, võeti TVP ehitised arvatavasti EPV poolt kasutusele (kuivõrd neid kasutada sai).</p> <p>Jaan Vali väitel olevat mõlemad Pirita sihi tulepaagid olnud raudbetoonist. Praegu igatahes on alumine tulepaak üleni metallist – keskel terastoru ja rõdude välisviimistlus gofreeritud plekist. Viimane näib siiski olevat ka omaaegsete fotode järgi olnud samast materjalist (ainult lainelisest). Ka kunagi akendega varustatud I korrus on uuemal ajal üleni kaetud gofreeritud plekiga, seejuures on lammutatud endine operaatorihoone. TVP kõrvale on uutele betoonblokkidele paigutatud</p>

		<p>piirivalve soojak.</p> <p>Eraldi katastriüksusi pole objektil moodustatud ning Ehitis- ega Riigi kinnisvararegistrisse (vaadatud 18.12.2016) pole objekti ehitisi kantud, Politsei- ja Piirivalveametil on aga aadressil Purje 13 kinnistu omanikuga üksnes kaikohta kasutusleping.</p>
1.6	Praegune funktsioon	Kasutatakse tulepaagina ning antennide ja prožektorite alusena, tõenäoliselt kasutab seda perioodiliselt ka piirivalve vaatlustornina. I korrus on kasutamata (uks on siiski lukus).
1.7	Seisukorra hinnang	Operaatorihoone on lammutatud, selle betoonalusedki maatasa lõhutud (peale ühe, mis on täitnud ühtlasi elektrikilbialuse rolli). Tornitsentraalatoru ning metallsõrestik on hästi säilinud (ainult veidi roostes), samuti allesjäänud betoonalused. Rõdudele on paigaldatud uued metallvõrepõrandad ja katteplekid.
1.8	Ümbruse lühikirjeldus	Objektist u 600 m lõunas paiknes juba tsaariaegse piirivalvekordoni krundil Pirita kordon (k-ü-d Pirita tee 3a, Regati pst 2, Regati puiestee T2, Regati pst 3), mis lammutati seoses olümpiaobjektide ehitusega. Selle asemel on praegu kanalisatsioonipumpla (Pirita tee 3a).
1.9	Joonised	24 tk: asukohaskeeme 22 tk, objektide paiknemise skeeme 2 tk.
1.10	Fotod	48 tk (sh 20 vanemat).
1.11	Seotud ehitised	Side- ja elektrikaabel kai sees.
1.12	Põhiüksus	Punalipulise Balti Piirivalveringkonna 106. Punalipulise piirivalvesalga 6. piirivalvekordon (s/o 2198-P, kutsung „Бромистый”, Mähe teel; salga staap asus Tallinnas, Rahumäe tee 4).
1.13	Lisateave	Tuleks küsitleda ka kohalikke, vallaametnikke, omaaegseid EV piirivalvureid jt.
1.14	Töö teost. aeg	Välitööde aeg 6.12.2016. Vormistamine 18.–19.12.2016.
1.15	Koostaja andmed	Jüri Pärn

Alusfail: Harjumaa-Tallinn-Pirita-TVP-JP.doc

2. Asukoha skeemid

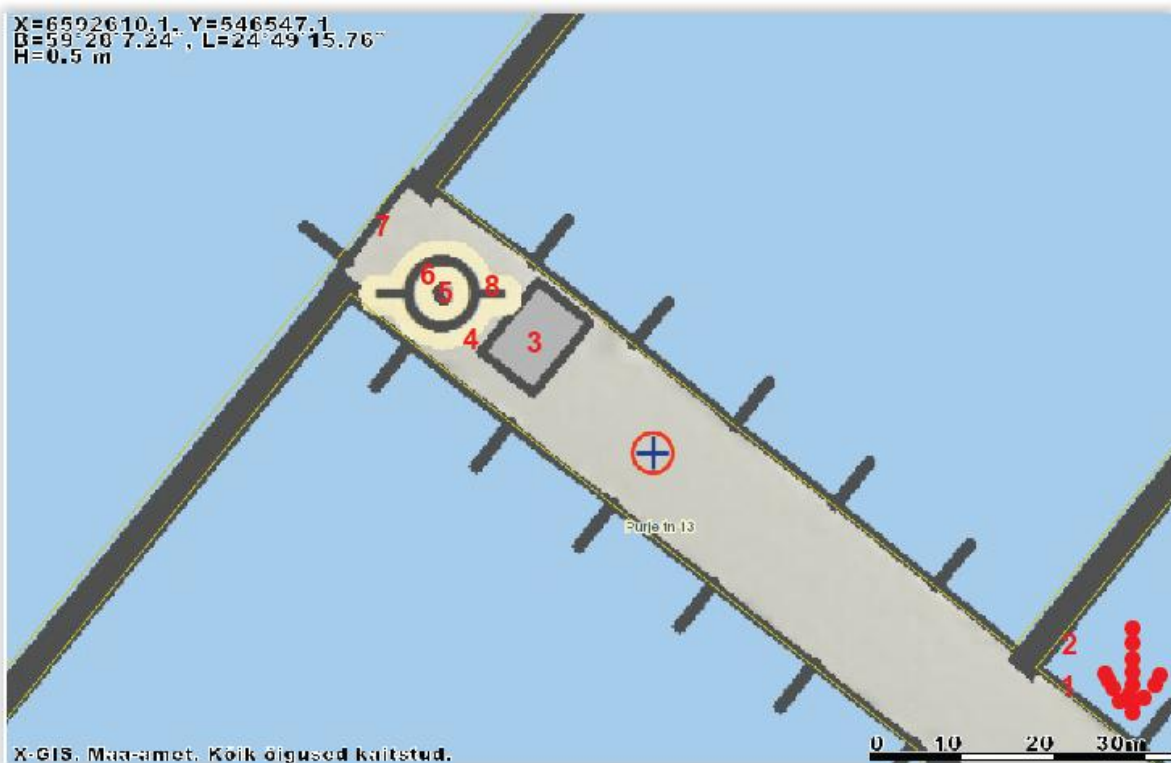
Skeem 1. Pirita tehnilise vaatluse post Harju maakonnas Tallinnas Pirita linnaosas. Allikas: Maa-ameti Geoportaal.

Skeem 2. Pirita tehnilise vaatluse post Harju maakonnas Tallinnas Pirita linnaosas. Allikas: Maa-ameti Geoportaal.

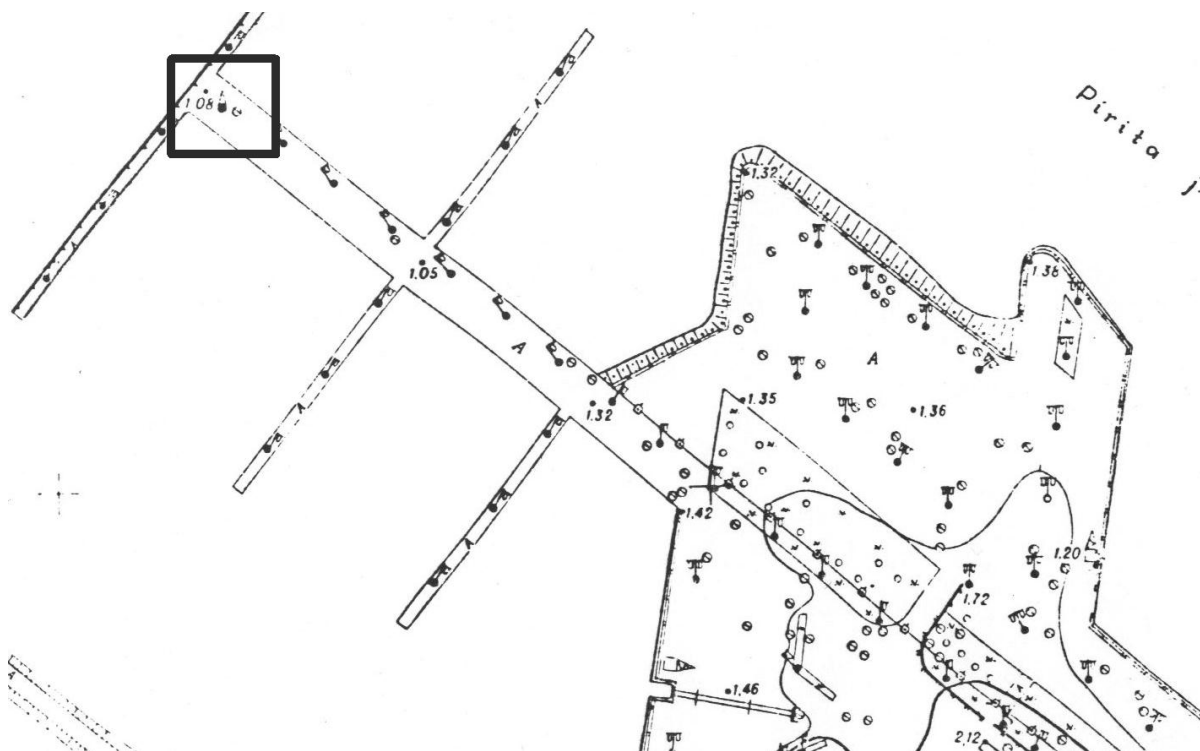

Skeem 3. Pirita tehnilise vaatluse posti ala ja selle lähikümbus Eesti 2009.a põhikaardil. Tornipole ja diislihoone on märgitud varemete tingmärgiga. Allikas: Maa-ameti Geoportaal.

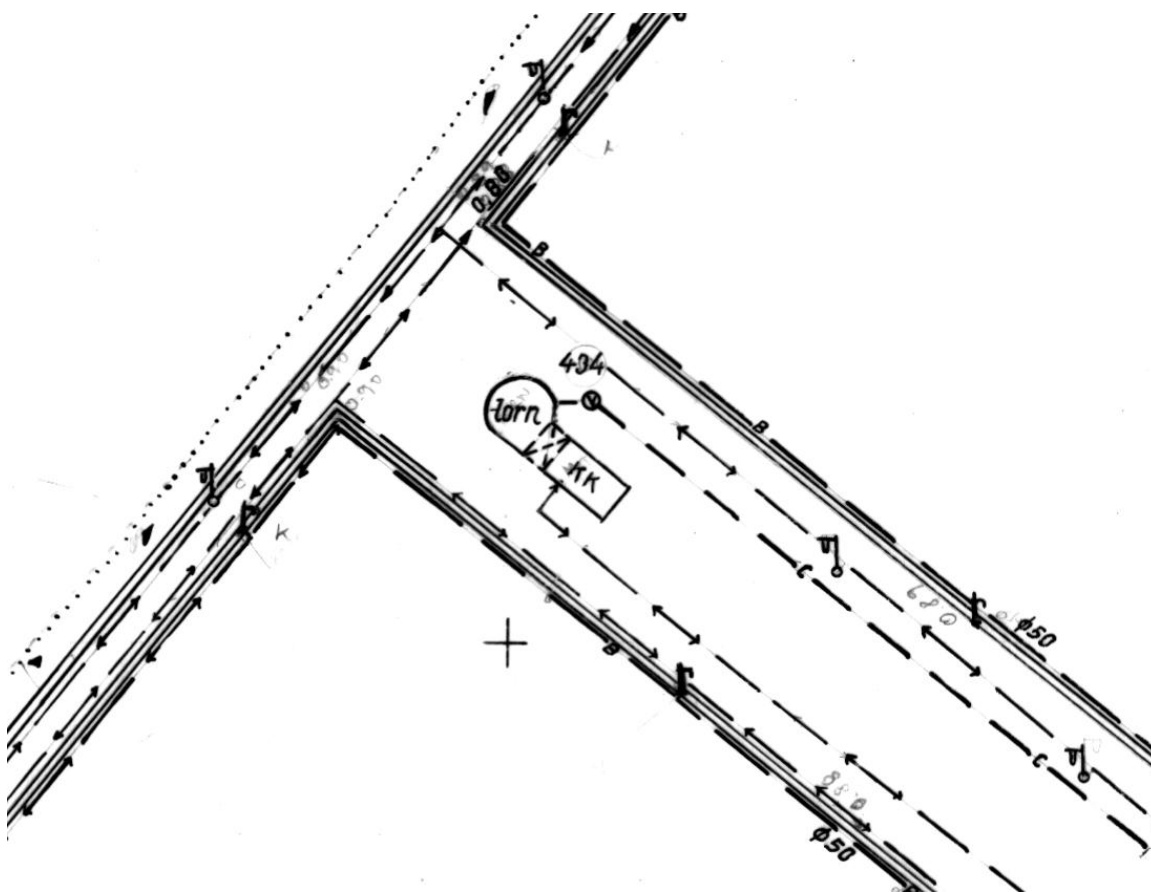

Skeem 4. Pirita tehnilise vaatluse posti ning selle lähikümbuse objektid. Aluse (2014.a ortofoto) allikas: Maa-ameti Geoportaal.

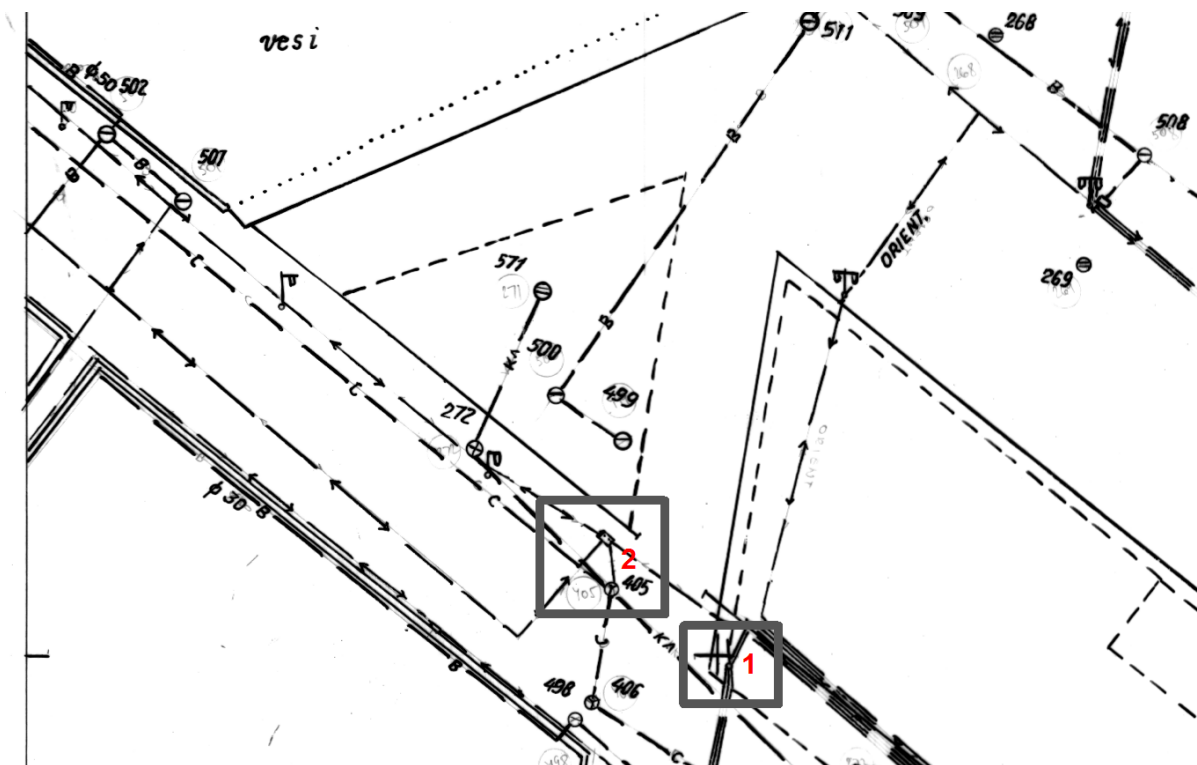
1 - elektrikaablite ühenduskapp	asukoht, kilbi betoonalus	7 - betoonmüür
2 - elektrilülituskilp	5 - vaatlus- ja radaritorn/tulepaak	8 - linna telefonivõrgu sidekaev (NL-aegne, luugil on lühend ITC)
3 - piiripunkti soojak	6 - vundamendi betoonäär	
4 - operaatorihoon		

Skeem 5. Pirita tehnilise vaatluse post Tallinna geodeetilisel plaanil 1:2000, 1993–94. TVP on märgitud kapitaalse tornina, mitte tulepaagina (erinevalt lainemurdjate ottesse paigutatud meremärkidest), mingeid hooneid selle juures pole plaanile kantud. Allikas: plaani leht 71-A autori valduses.

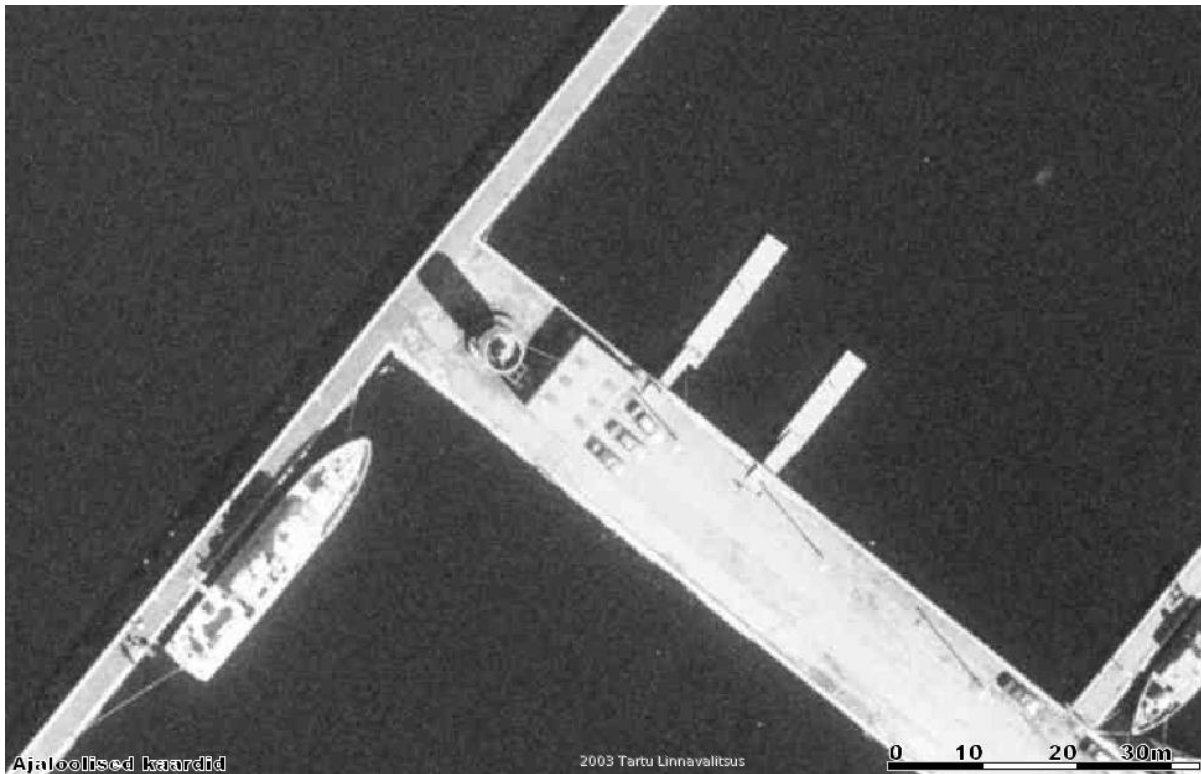
Skeem 6. Pirita tehnilise vaatluse post Tallinna maa-aluste trasside plaanil 1:500, mai 1983 (leht 71-A-11). Tornil läbimõõt on u 3,5 m, operaatorihoone (mille plaani kohaselt on kiviseintega) mõõtmed u 2x4 m, nende vahel oli varikatus u 2x1,5 m. C-ga on tähistatud sidekaabel, nooltega kriipsjoonena elektrikaablid. Kaidel oli tänavavalgustus. Allikas: <http://gis.tallinn.ee/kaardiarhiiv/>.

Skeem 7. Pirita tehnilise vaatluse postini kulgevad side- ja elektrikaablid Tallinna maa-aluste trasside plaanil 1:500, mai 1983 (leht 71-A-16). [1] ja [2] — elektrikaablite ühenduskapp ja elektrilülituskilp. C-ga on tähistatud sidekaabel, nooltega kriipsjoonena elektrikaablid. Allikas: <http://gis.tallinn.ee/kaardiarhiiv/>.

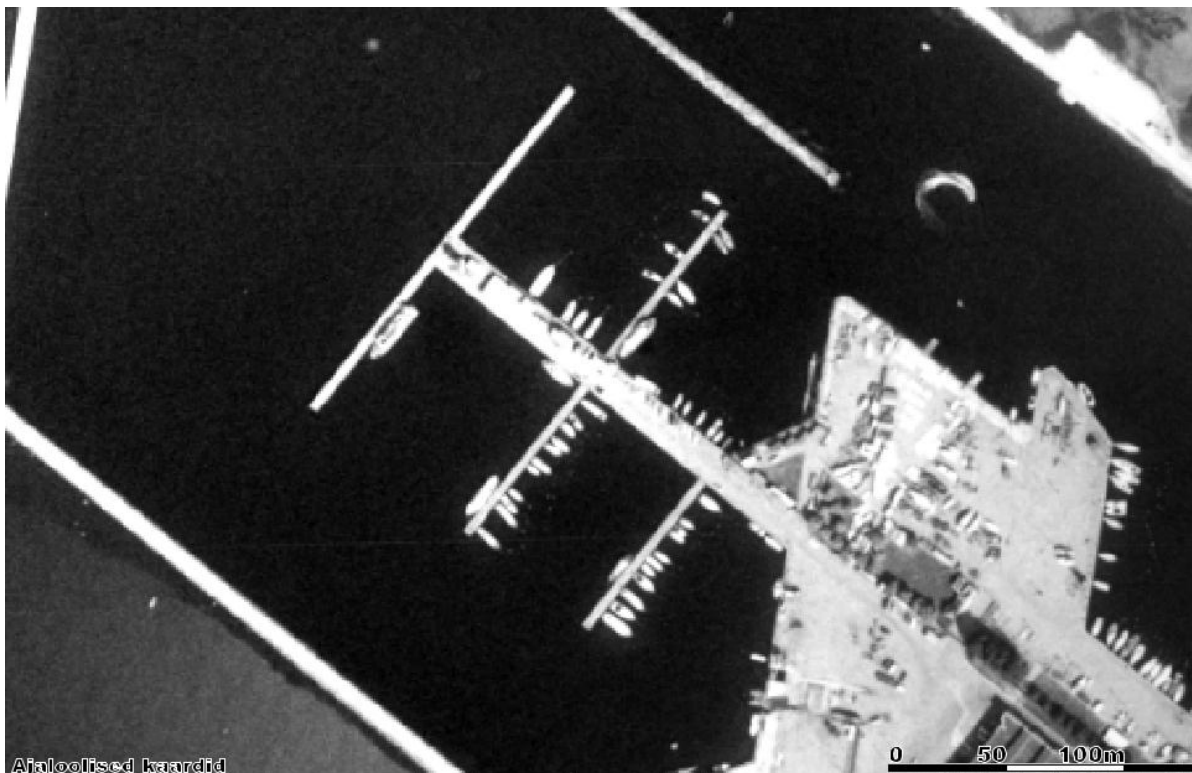
Skeem 8. Pirita tehnilise vaatluse posti ala Maa-ameti Eesti 2016.a ortofotol. Allikas: Maa-ameti Geoportaal.

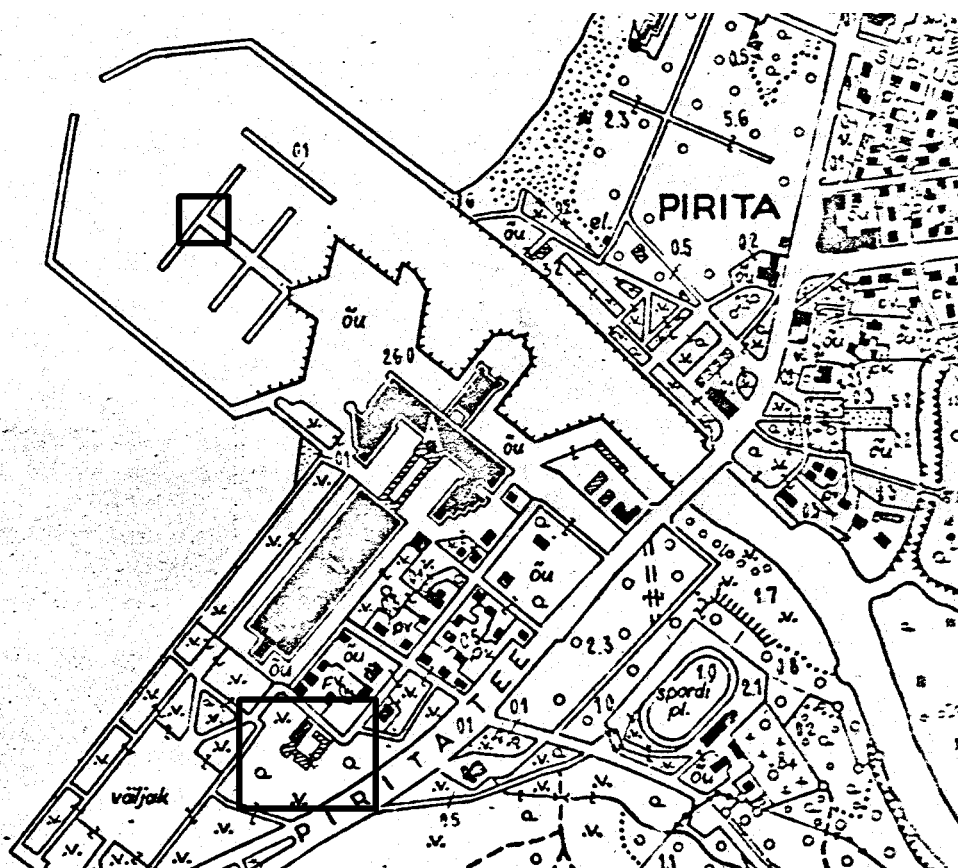
Skeem 9. Pirita tehnilise vaatluse posti ala Eesti 2003.a ortofotol. Allikas: Maa-ameti Geoportaal.

Skeem 10. Pirita tehnilise vaatluse posti ala ja selle lähiümbrus Eesti 2000.a ortofotol. Piirivalvepunkti soojak on „liikunud” u 4 m võrra tornile lähemale kui ta oli 1995.a ortofoto järgi (vt skeem 11). Allikas: Maa-ameti Geoportaal.

Skeem 11. Pirita tehnilise vaatluse posti ala ja selle lähikümbus 1995.a ortofotol. Tornist kagusse on ehitatud uus u 8 m laiune putka, mis on praegusest paar meetrit kitsam ja u 4 m võrra tornist kaugemal kui see. Allikas: Maa-ameti Geoportaal.

Skeem 12. Pirita tehnilise vaatluse posti ja kordoni (vastavalt väiksem ja suurem kastike) asukohad RPI Eesti Põllumajandusprojekt sõjaväemaade inventeerimise materjalide Tallinna kaardil (1991).

Skeem 13. Pirita tehnilise vaatluse posti ala ja selle ümbrus Miiduranna raadiolokatsiooniposti nr 20603? (või 20505?) planšetil. Sektoritega on märgitud Pringi, Miiduranna, Pirita (teistest suurema raadiusega), kusagil Maarjamäe memoriaali lähedal asunud, Vanasadama, Katariina kai ning Paljassaare vaatluspostid. Allikas: <http://www.pogranec.ru/gallery/showimage.php?i=56735&c=1029> (kasutaja Indrek).

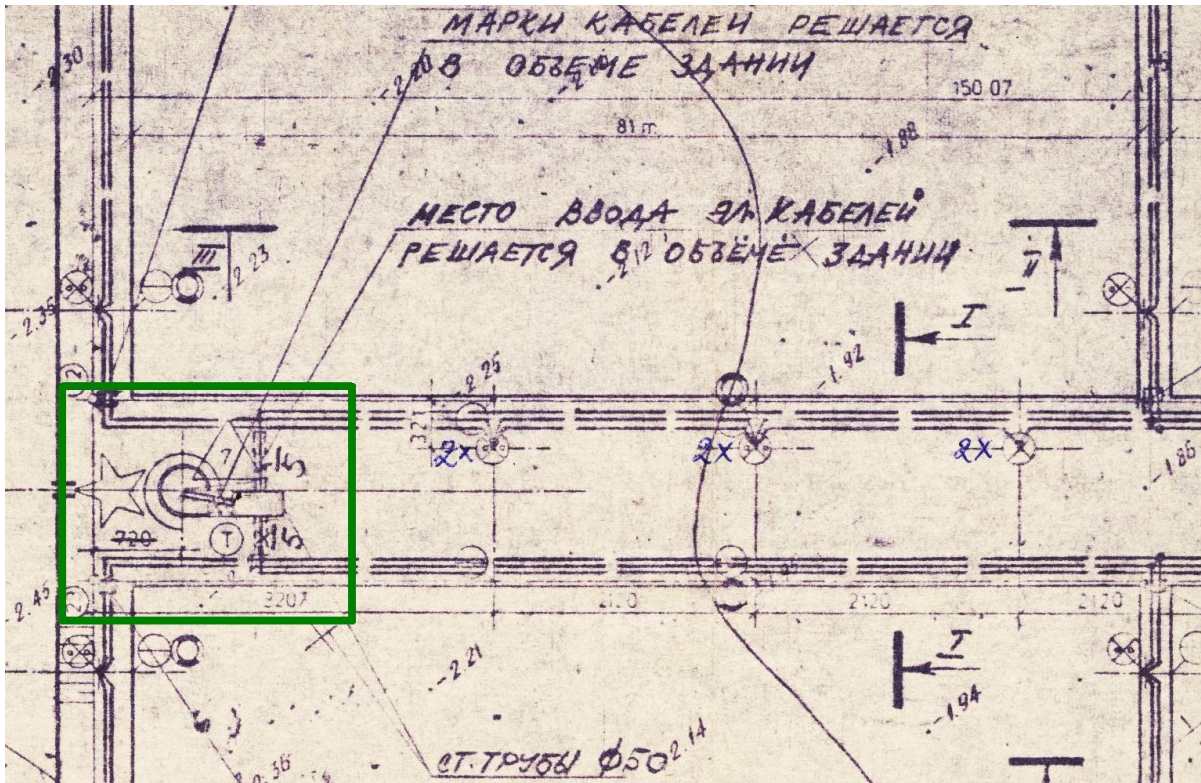
Skeem 14. Pirita tehnilise vaatluse posti ala ja selle lähiümbrus NL salajasel merekaardil 1:50 000 (1989). Suurem roheline ristkülik tähistab Mähe kordonit. Pirita sadama olümpiaküla hoonele on märgitud navigatsiooniradar, Randvere tee äärde 48. hüdrograafiarajooni kaugraadionavigatsioonisüsteemi Mars-75 jaam. Allikas: Maa-ameti Geoportaal.

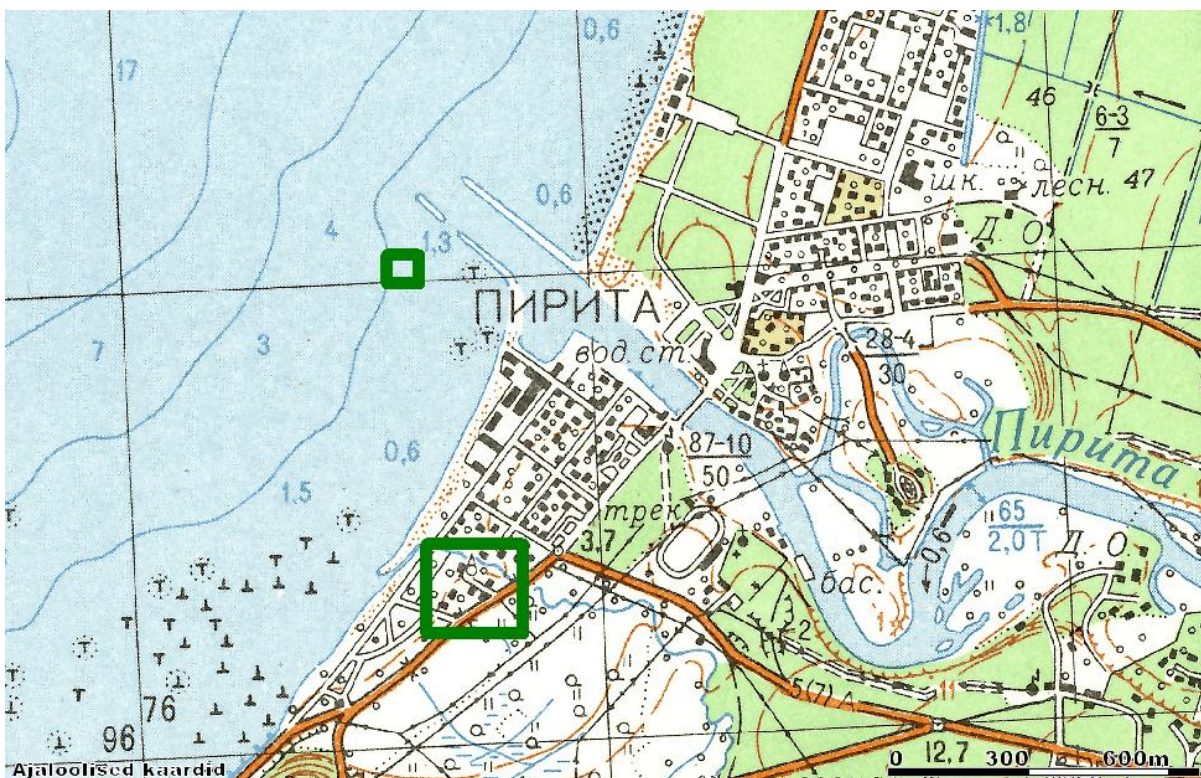
Skeem 15. Pirita tehnilise vaatluse posti ning Mähe kordoni lähiümbrus NL topokaardil 1:25 000 (1987). Pirita kordoni asemel on uued hooned. Allikas: Maa-ameti Geoportaal.

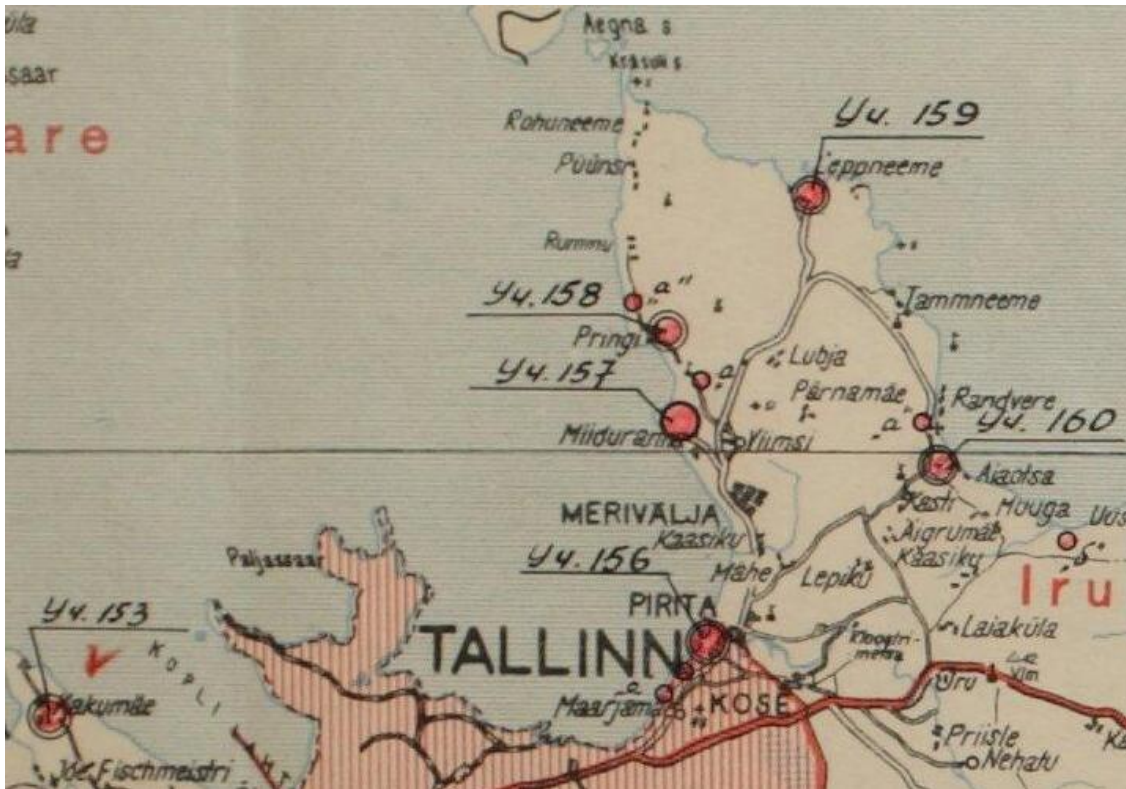
Skeem 16. Pirita tehnilise vaatluse posti ja kordoni asukoha lähiümbrus NL topokaardil 1:10 000 (09.1976). Allikas: plaani leht O-35-14,26 autori valduses.

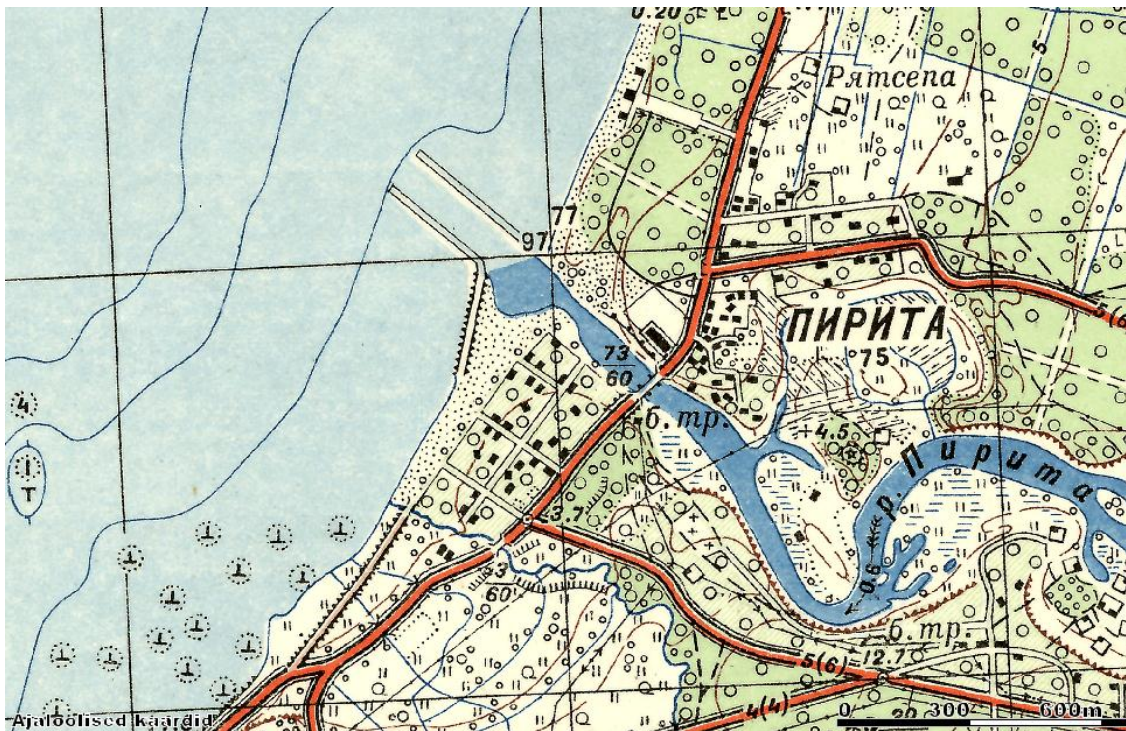
Skeem 17. Pirita tehnilise vaatluse posti asukoht RPI „Eesti Projekt” kaide elektrikaabelliinide projekti joonisel (1977). Allikas: projekt autori valduses.

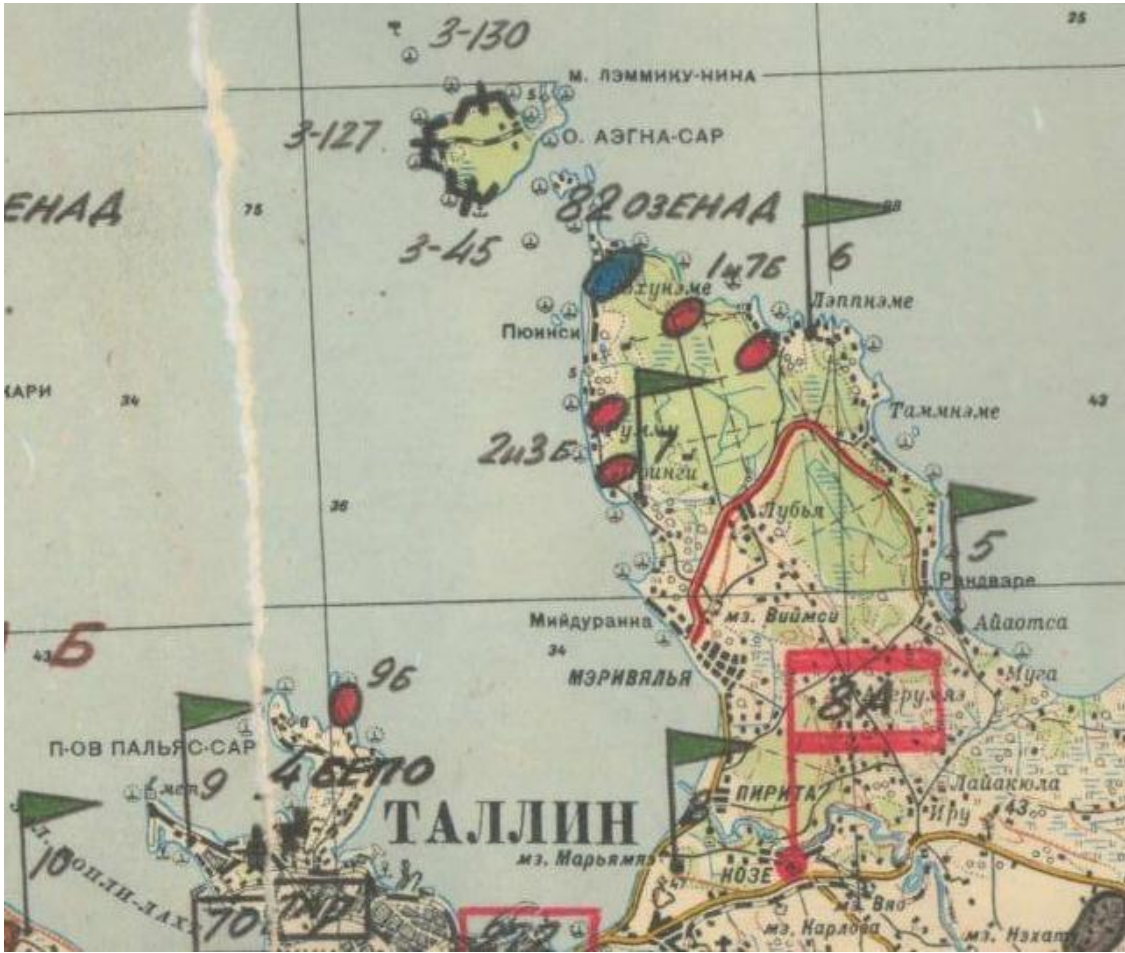
Skeem 18. Pirita tehnilise vaatluse posti ja kordoni asukoha lähiumbrus NL topokaardil 1:25 000 (1961). Allikas: Maa-ameti Geoportaal.

Skeem 19. Piirivalve maa-alade asukohad 1950.a. Lähim NL kordon oli Miidurannas, 1. komandantuur (või ka kordon?) Pirital. Leningradi Ringkonna Piirivalvevägede Valitsuse kirjaga 6. märtsist 1950 sooviti kinnistada LRPVV-le Pirital põhimaüksus nr 156 (üsna suur — 10 ha), mis oli ENSV SM miilitsa kasutuses, ent vajalik kordonile (kas Miiduranna või Pirital omale?) heina- ja karjamaaks ning köögiviljamaaks, samuti abimaüksus „a” (0.80 ha), mida kasutasid komandantuuri ohvitserid köögivilja kasvatamiseks. LRPVV kirjaga 21.2.1951 aga mainitakse Pirital maaüksusel ainult komandantuuri olemasolu. Allikas: Eesti Riigiarhiiv, ERA.R-1.16.76, lk 246–247 ja ERA.R-1.16.85, l 87–88.

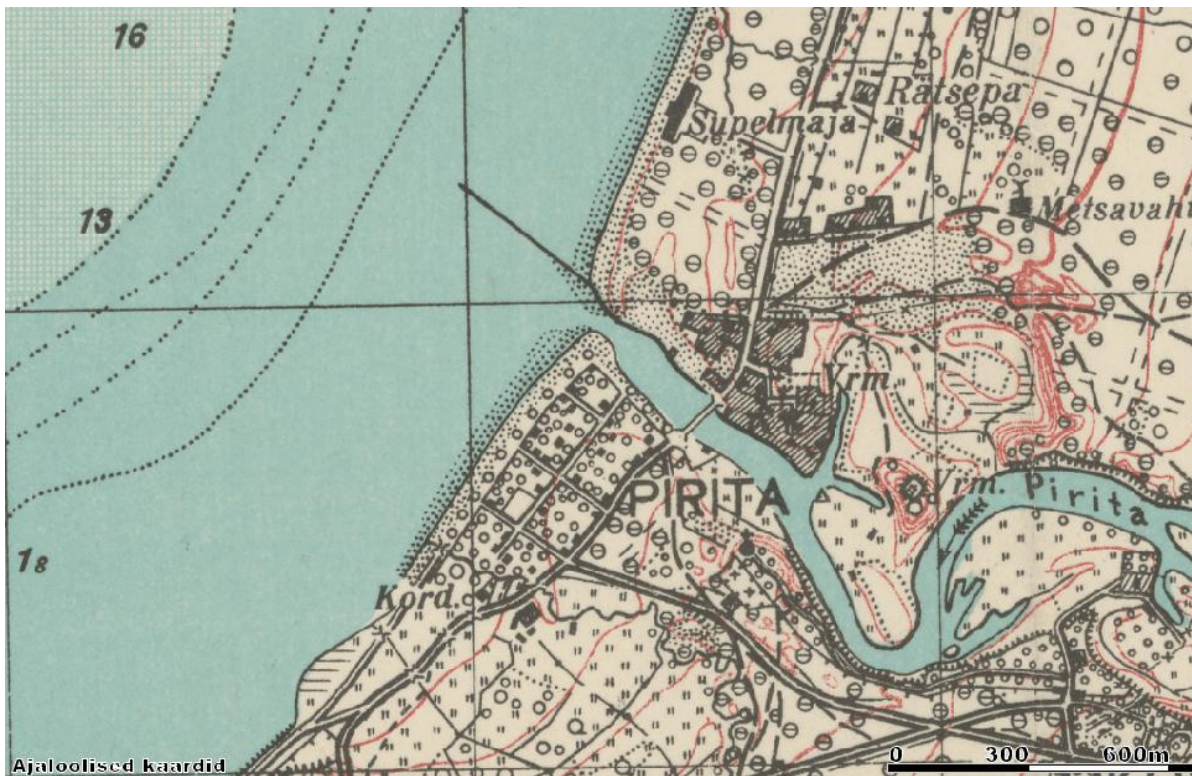
Skeem 20. Pirital tehnilise vaatluse posti ja kordoni asukoha lähikülg NL topokaardil 1:25 000 (1947). Kordoni kohal on vaid kaks hoonet, neist üle Pirital tee on kaevikuliinid. Allikas: Maa-ameti Geoportaal.

Skeem 21. Pirita tehnilise vaatluse posti ja kordoni asukoha ümbruse väeosade paiknemine 8. armee dislokatsiooni kaardil seisuga 15.06.1945 (Карта дислокации войск 8 армии на 15.6.45; TsAMO 344 5554 1471 00000012). Rohelised lipud – kordonid (lähim neist on märgitud Maarjamäe mõisa lähedale); punased täpid – 70. kahuripolgu patareid.

Skeem 22. Pirita tehnilise vaatluse posti ja kordoni asukoha lähiumbrus EW topokaardi 1:25 000 (1936) ning tänapäevase kaardi hübriidil. Allikas: Maa-ameti Geoportaal.

Skeem 23. Pirita tehnilise vaatluse posti ja kordoni asukoha lähiümbrus EW 1929.a kaardil 1:25 000. Kordon on tsariaegses asukohas. Allikas: Maa-ameti Geoportaal.

Skeem 24. Pirita tehnilise vaatluse posti ja kordoni asukoha lähiümbrus 1-verstase kaardi (1:42 000, 1899.a) ning tänapäevase kaardi hübriidil. Tsaariaegne Brigiten'i kordon on peale kantud. Allikas: Maa-ameti Geoportaal.

3. Fotod

Foto numbri järel ümarsulgudes on vastava fotofaili number kaustas „Tallinn 2016/Pirita”.

Foto 1. (1) Pirita tehnilise vaatluse post. Pääs kaile on autodele tõkkepuudega suletud. Silt annab teada, et kell 18.00–8.00 on alal viibimine keelatud. Foto Jüri Pärn 6.12.2016.

Foto 2. (6) Pirita tehnilise vaatluse post. Vana elektrikaablite ühenduskapp [1]. Siit said ka piirivalvurid oma voolu. Foto Jüri Pärn 6.12.2016.

Foto 3. (10) Pirita tehnilise vaatluse post. Arvatavasti vana elektrikilp [2] betoonalusega. Siit said ka piirivalvurid oma voolu. Foto Jüri Pärn 6.12.2016.

Foto 4. (20) Pirita tehnilise vaatluse post. EV piiripunkti Tallinn-12 soojak [3], tagapool TVP torn [5]. Foto Jüri Pärn 6.12.2016.

Foto 5. (22) Pirita tehnilise vaatluse post. Ajalooliste kirjadega vana elektrikilbi betoonalus [4] koos kaablisisendiga. Võib-olla täitis ühtlasi ka operaatorihoone aluse rolli. Foto Jüri Pärn 6.12.2016.

Foto 6. (24) Pirita tehnilise vaatluse post. Operaatorihoone asukoht ja betoonalused [4]. Neljast? kõrvuti asunud alusest on säilinud üks, teised on maatasa raiutud. U 2,5 m laiune betooniriba näitab hoone asukohta. Foto Jüri Pärn 6.12.2016.

Foto 7. (28) Pirita tehnilise vaatluse post. Operaatorihoone asukoht ja selle betoonalused [4]. Vaade kirdest. Keskel ja vasakul hoone [3] serva all on maatasa raiutud alused, neljas peaks olema veel hoone [3] all. Foto Jüri Pärn 6.12.2016.

Foto 8. (99) Pirita tehnilise vaatluse post. Operaatorihoone asukoht ja selle betoonalused [4]. Vaade loodest. Foto Jüri Pärn 6.12.2016.

Foto 9. (21) Pirita tehnilise vaatluse post. Meremärgiks maskeeritud vaatlus- ja radaritorn [5]. Vaade edelast. U 1,2 m läbimõõduga tsentraaltoru lääneküljel on II–IV korrusel ukсед. Foto Jüri Pärn 6.12.2016.

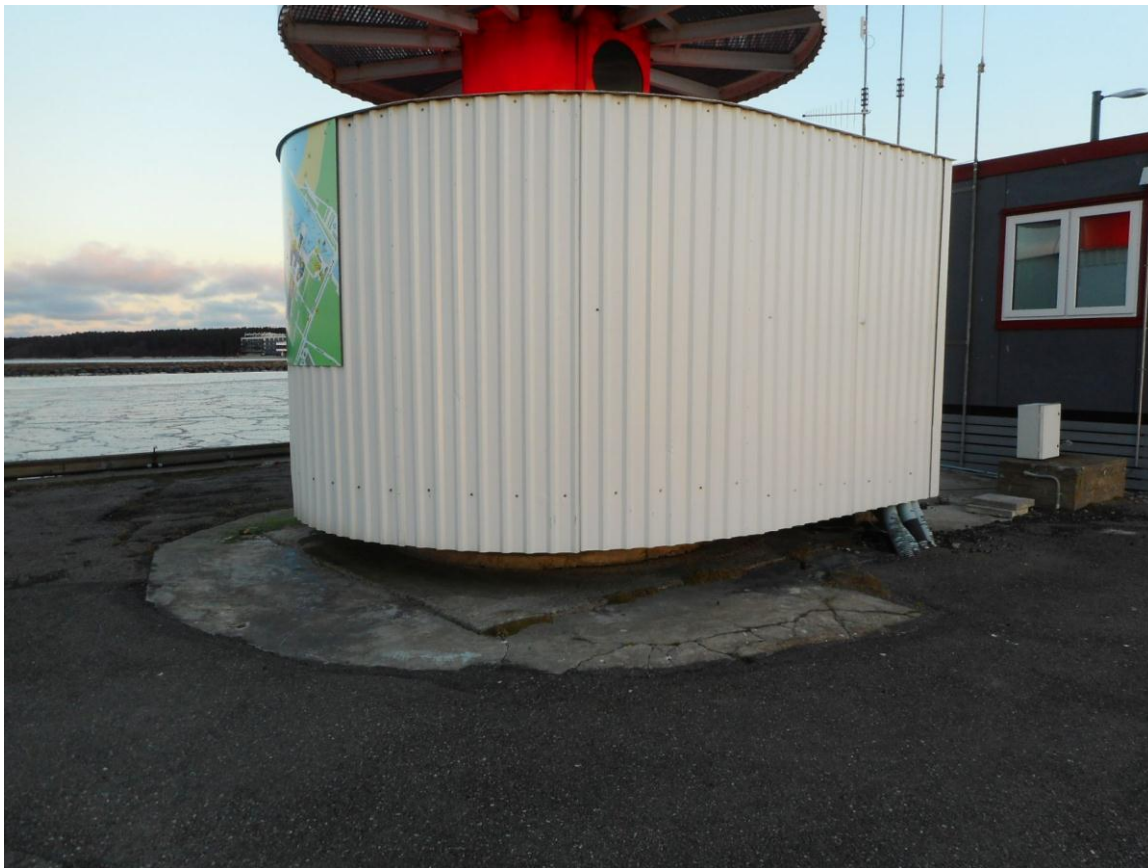

Foto 10. (39) Piritas tehnilise vaatluse post. Tornis [5] I korruse vaade läänest. Omal ajal akendega varustatud alumine korrus on uuemal ajal üleni kaetud gofreeritud plekiga, mille taga on üsna tühi kasutamata ruum. Foto Jüri Pärn 6.12.2016.

Foto 11. (64) Piritas tehnilise vaatluse post. Tornis [5] II ja III korruse vaade kirdest. Tsentraaltorus on sellel küljel illuminaatorid. Metalltorudest rõdupiirded võivad olla algupärased, plekk on hiljem välja vahetatud. Foto Jüri Pärn 6.12.2016.

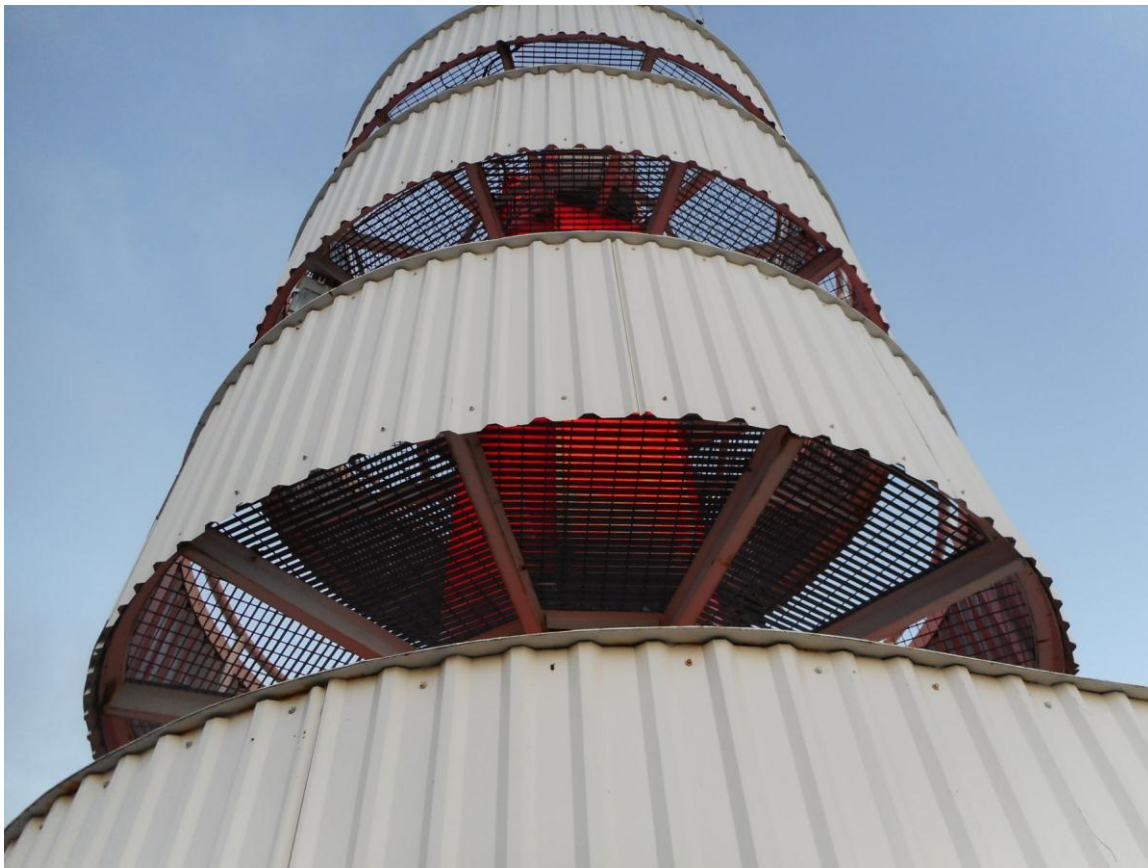

Foto 12. (87) Pirita tehnilise vaatluse post. Torni [5] vaade läänest. Foto Jüri Pärn 6.12.2016.

Foto 13. (43) Pirita tehnilise vaatluse post. Torni [5] vundamendi vaade põhjast. Ümmargune (silindriline) u 2 m läbimõõduga vundamendiosa on kvaliteetsemast betoonist, seda ümbritseb jämedama tekstuuriga nelinurkne osa (betoonkast?). Foto Jüri Pärn 6.12.2016.

Foto 14. (69) Pirita tehnilise vaatluse post. Torn [5] I korruse põranda vaade põhjast. Foto Jüri Pärn 6.12.2016.

Foto 15. (84) Pirita tehnilise vaatluse post. Torn [5] I korruse lae vaade. Foto Jüri Pärn 6.12.2016

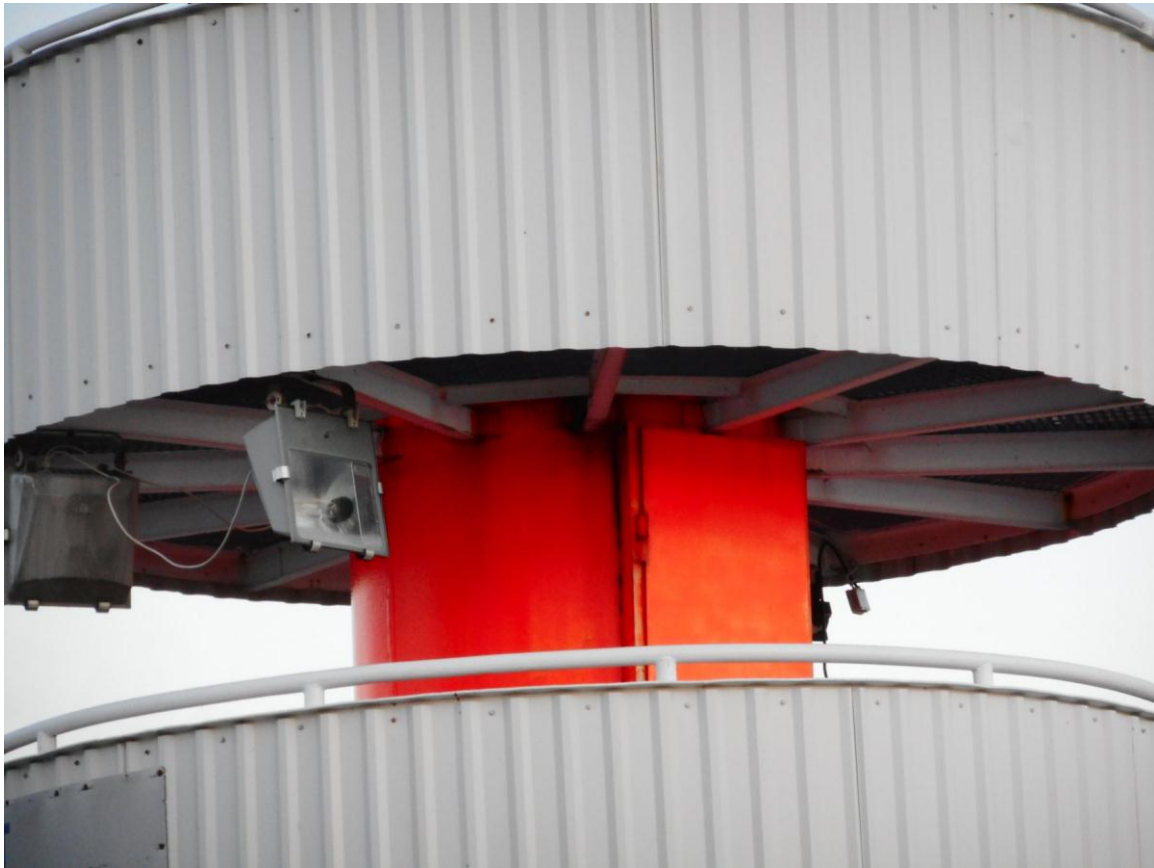

Foto 16. (78) Pirita tehnilise vaatluse post. Torn [5] II korruse vaade läänest. Foto Jüri Pärn 6.12.2016.

Foto 17. (77) Pirita tehnilise vaatluse post. Torn [5] III korruse vaade läänest. Foto Jüri Pärn 6.12.2016.

Foto 18. (117) Pirita tehnilise vaatluse post. Torn [5] IV korruse vaade kagust. Siin oli omal ajal 2 radariantenni. Foto Jüri Pärn 6.12.2016.

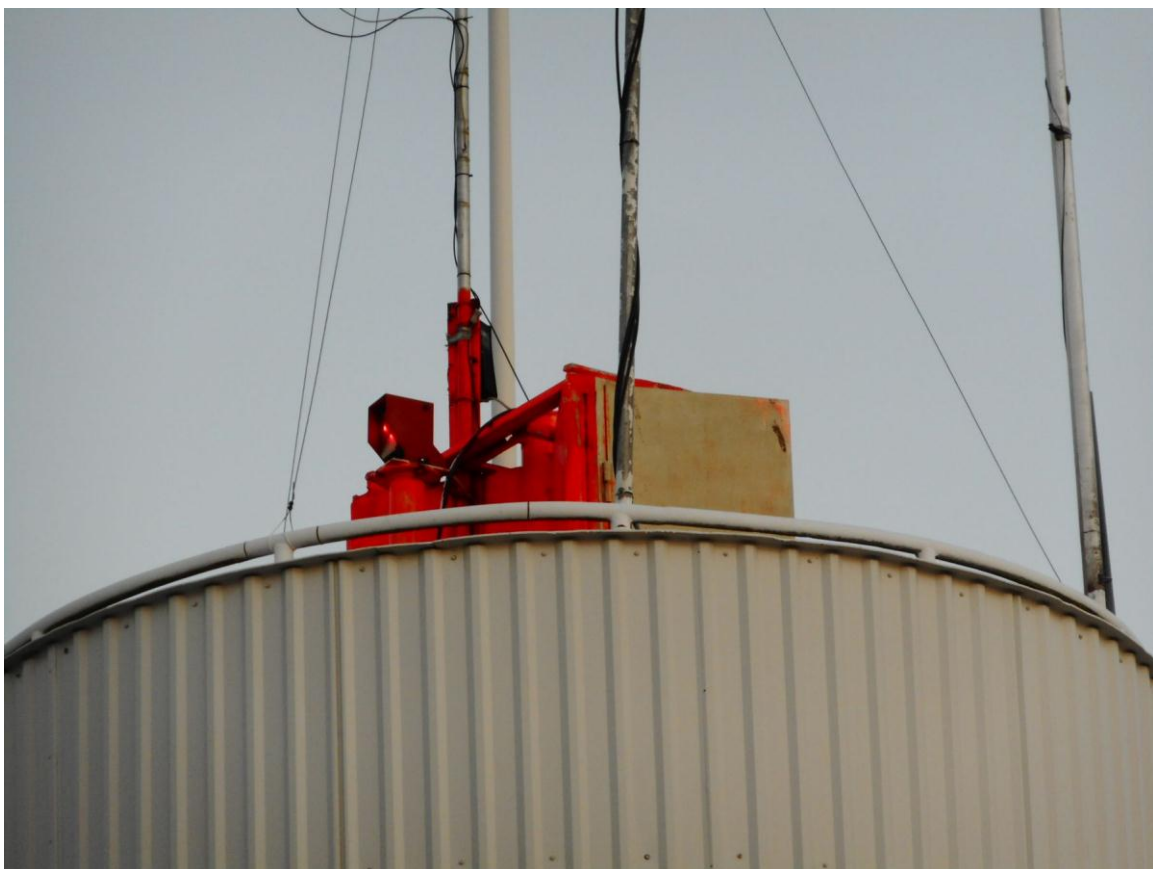

Foto 19. (76) Pirita tehnilise vaatluse post. Torn [5] IV korruse vaade läänest. Vasakul paistab tulepaagituli. Foto Jüri Pärn 6.12.2016.

Foto 20. (26) Pirita tehnilise vaatluse post. Torni vundamendi kandilise välisosa ümber on valatud u 1 m laiune betoonääriskülg [6], kuid mitte täisringina (ainult akendega seinaga alla?). Paremal nurgas Tallinna telefonivõrgu sidekaev [8] (lühendiga „ГТС” — городская телефонная сеть?). Foto Jüri Pärn 6.12.2016.

Foto 21. (37) Pirita tehnilise vaatluse post. Vundamendi betoonääriskülg [6] lõpeb läänepoolisel küljel järsult ära (sellest maa poole polnud I korrusel aknaid?). Foto Jüri Pärn 6.12.2016.

Foto 22. (30) Pirita tehnilise vaatluse post. Kirjad vundamendi betoonäärisel [6] (1979–80). Võivad kuuluda sõjaväelastest ehitajaile või kordoni enda piirivalvureile. Ilmselt on see ääris valatud mõnda aega peale torni valmimist ja mitte tuletorniehitajate poolt. Foto Jüri Pärn 6.12.2016.

Foto 23. (31) Pirita tehnilise vaatluse post. Kirjad vundamendi betoonäärisel [6] (1979–80). Foto Jüri Pärn 6.12.2016.

Foto 24. (32) Piritä tehnilise vaatluse post. Kirjad vundamendi betoonäärisel [6] (1979–80). Selliseid signatuure on veel paaris kohas. Foto Jüri Pärn 6.12.2016.

Foto 25. (33) Piritä tehnilise vaatluse post. Kirjad vundamendi betoonäärisel [6] (1979–80). Foto Jüri Pärn 6.12.2016.

Foto 26. (71) Piritas tehnilise vaatluse post. Põikikail loodeserval on üle 1 m kõrgune betoonmüür [7], mille tagant Uazik merelt auto moodi välja ei paista. Veemõõdulati kohaselt peaks veetase olema +100 cm. Foto Jüri Pärn 6.12.2016.

Foto 27. (93) Piritas tehnilise vaatluse post. Läänepoolne kaiots punktist [7]. „Püramiidid” kai kindlustamiseks toodi siia alles 2008. aastal. Foto Jüri Pärn 6.12.2016.

Foto 28. (131) Piritas tehnilise vaatluse post. Olümpiaküla kirik, mille torn täidab Piritas jahisadama sissesõidusihi 136,2° ülemise tulepaagi rolli. Foto Jüri Pärn 6.12.2016.

4. Vanemad fotod

Foto 29. (876) Pirita tehnilise vaatluse post. Vaade idast 6.6.2007. Allikas: www.pogranec.ru. (Маруся 89–91).

1971: 83). 1979. aastal valmisid sissesõidusihi 136,2° raudbetoonist tulepaagid. Alumine tulepaak Est 241 (59° 28,130' N, 24° 49,241' E) asub keskmisel kail ja on 9 m kõrgune, tuli asub 11 m kõrgusel merepinnast. Ülemine tulepaak Est 242 (59° 27,972' N, 24° 49,539' E) paikneb sadamas 407 m kaugusel alumisest ja on 28 m kõrgune, tuli asub 31 m kõrgusel merepinnast. Nähtavuskaugus on mõlemal 5 miili ja iseloom: Iso R 4s (TM 1986, 4).

Foto 30. (876) Pirita tehnilise vaatluse post. Pirita jahisadama sissesõidusihi 136,2° alumine ning ülemine tulepaak 2005.a. Foto Leo Käärman. Allikas: Jaan Vali, Eesti tuletornide ajalugu, 2011, lk 270.

Foto 31. Pirita tehnilise vaatluse post. Vaade lõunast. 1991.a paiku on operaatorihoone kõrvale asetatud 2 uut putkat — kas Eesti Vabariigi võimude omad? Radarid on veel alles ja piirivalveteenistus näikse toimivat. Allikas: www.pogranec.ru (Indrek, 1989–91).

Foto 32. Pirita tehnilise vaatluse post. Allveelaev Lembit. Näha on 45 mm? suurtükk, mida laeval vist nüüd enam pole. Allikas: www.pogranec.ru (Indrek, 1989–91).

Foto 33. Pirita tehnilise vaatluse post. Võrdluseks fotoga 32: allveelaev Lembit 1999.a — suurtükki pole, laev on desarmeeritud. Foto VargaA, Wikimedia.

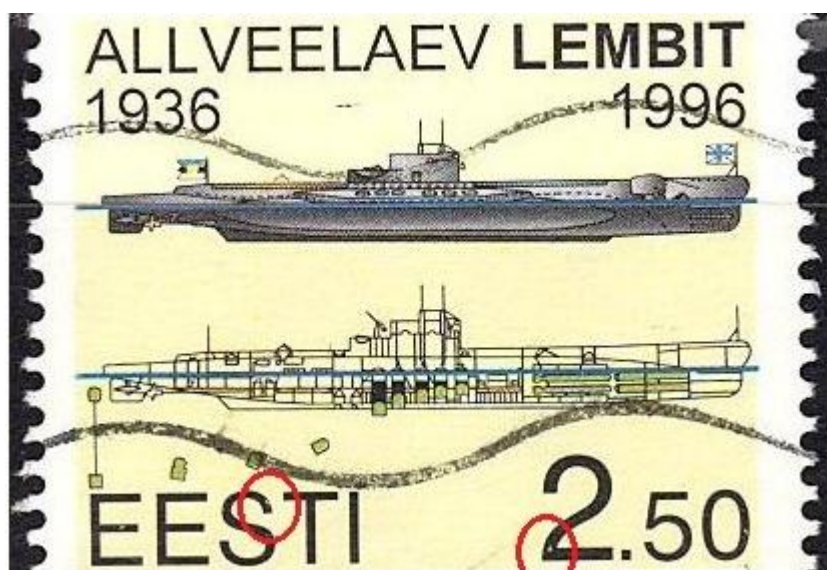

Foto 34. Pirita tehnilise vaatluse post. Võrdluseks fotoga dega 32 ja 33: 1996.a väljalastud margil „Allveelaev Lembit” on suurtükk olemas. Allikas: margid.ee.

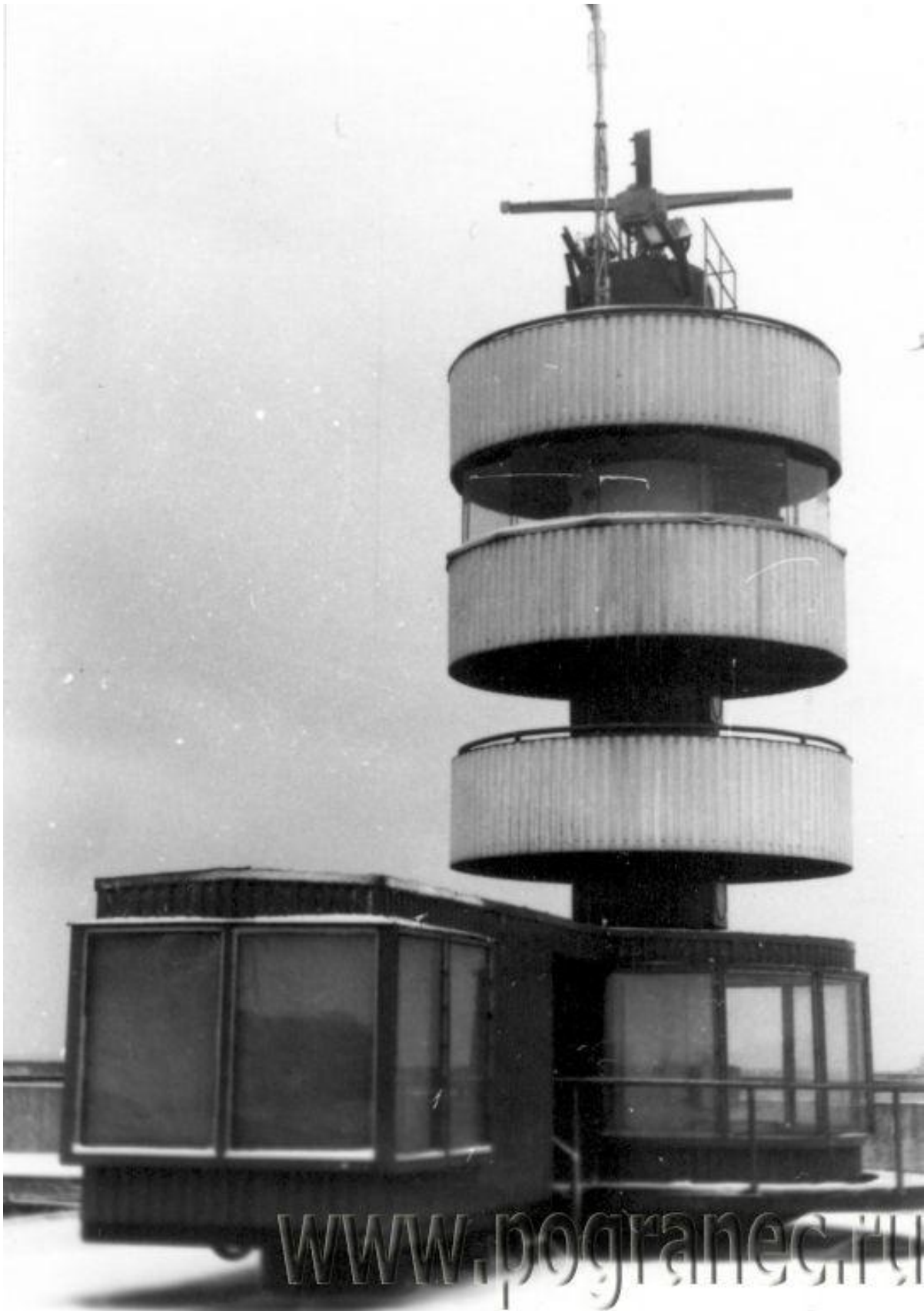

Foto 35. Pirita tehnilise vaatluse post. Vaade kagust. Ka ümber I korruse oli rõdu (u 0,7 m kõrgusel õhus). Operaatorihoone betoonalused on hoonest endast u 2x kitsamad, nõnda et nii see hoone kui ka torn olid justkui kanajalgadel nõiamajad. Välisvoodri materjal oli laineline (nüüd on trapetsjas). 2 radariantenni — ühe ruupor on teise omaga risti. Allikas: www.pogranec.ru (1989–91?).

Foto 36. Pirita tehnilise vaatluse post. Vaade torni IV korruselt kesklinna poole. Allikas: www.pogranec.ru. (Маруся 89–91).

Foto 37. Pirita tehnilise vaatluse post. Vaade TVP juurest Olümpiakülale. Hotelli ees paistab allveelaev Lembit. Allikas: www.pogranec.ru (1989–91).

Foto 38. Pirita tehnilise vaatluse post. Torn [5] u 1990.a. Binokulaar PNB-2 (15x). Allikas: www.pogranec.ru.

Foto 39. Pirita tehnilise vaatluse post. TVP meeskond kaatril TVP kai ääres. Allikas: www.pogranec.ru (Ирик 81–83).

Foto 40. Pirita tehnilise vaatluse post. Vaade TVP-le idast u 1983.a. Veel paistab olevat ainult üks radar. Hästi on näha raadiomast ja -antenn, samuti operatorihoone betoonalused. Juba siis oli 3. korruse rõdu (visuaalvaatluspost) klaasitud (kuigi üks piirivalvur väitis www.pogranec.ru foorumis, et tema klaasis need 1986.a oma demblitööna orgaanilise klaasiga ning varem polevat seal klaase olnud). Ja huvitav, kes seal otse TVP kõrval oma kaatrit hoidis? Allikas: www.pogranec.ru (Ирик 81–83).

Foto 41. Pirita tehnilise vaatluse post. Binokulaar PNB. Allikas: www.pogranec.ru (Krock 80–82).

Foto 42. Pirita tehnilise vaatluse post. Prožektor RP-15 Pirita kordoni vanal TVP-1 (kordoni lähedal rannas?). Allikas: www.pogranec.ru (Сергей Комаров 1976–1978).

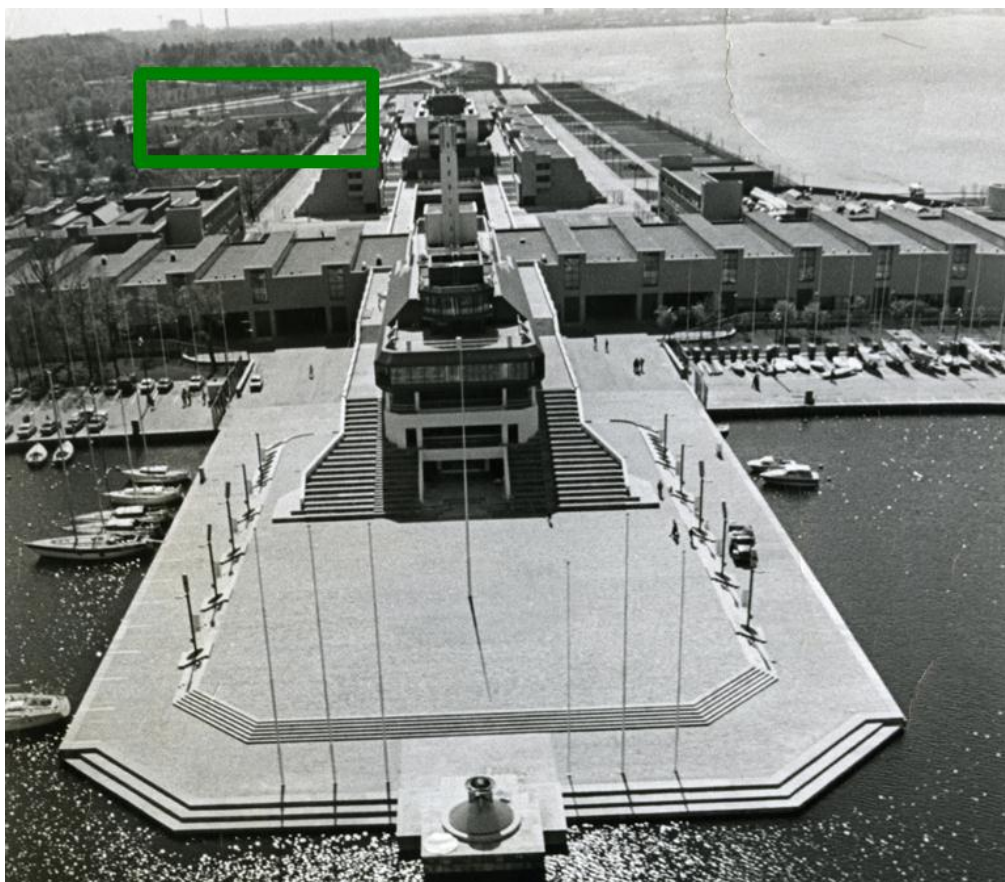

Foto 43. Pirita tehnilise vaatluse post. Valminud olümpiapurjespordikeskus. Pirita kordon ja torn on veel alles (rohelistes kastikeses)? Allikas: Eesti Arhitektuurimuuseum EAM Fk 4963.

Foto 44. Pirita tehnilise vaatluse post. Olümpiaküla ja kaldakindlustuste ehitus 1970.-te lõpus. Taga vasakul Pirita kordoni torn ja garaažid? Allikas: Eesti Spordi- ja Olümpiamuuseum SA ESM F 222_66-B 2528.

Foto 45. Pirita tehnilise vaatluse post. Pirita kordoni torn 1970.-te lõpus. Taamal olümpiaküla ehitus. Torni putka aken avaneb allapoole. Allikas: www.pogranec.ru.

Foto 46. Pirita tehnilise vaatluse post. Pirita kordoni torn 1972.a. Kahe putkaga, mis on küllaltki haruldane nähtus. Allikas: <https://ok.ru/group/51040328089753/topic/63674239525017> (Владимир Дымов 1970–72).

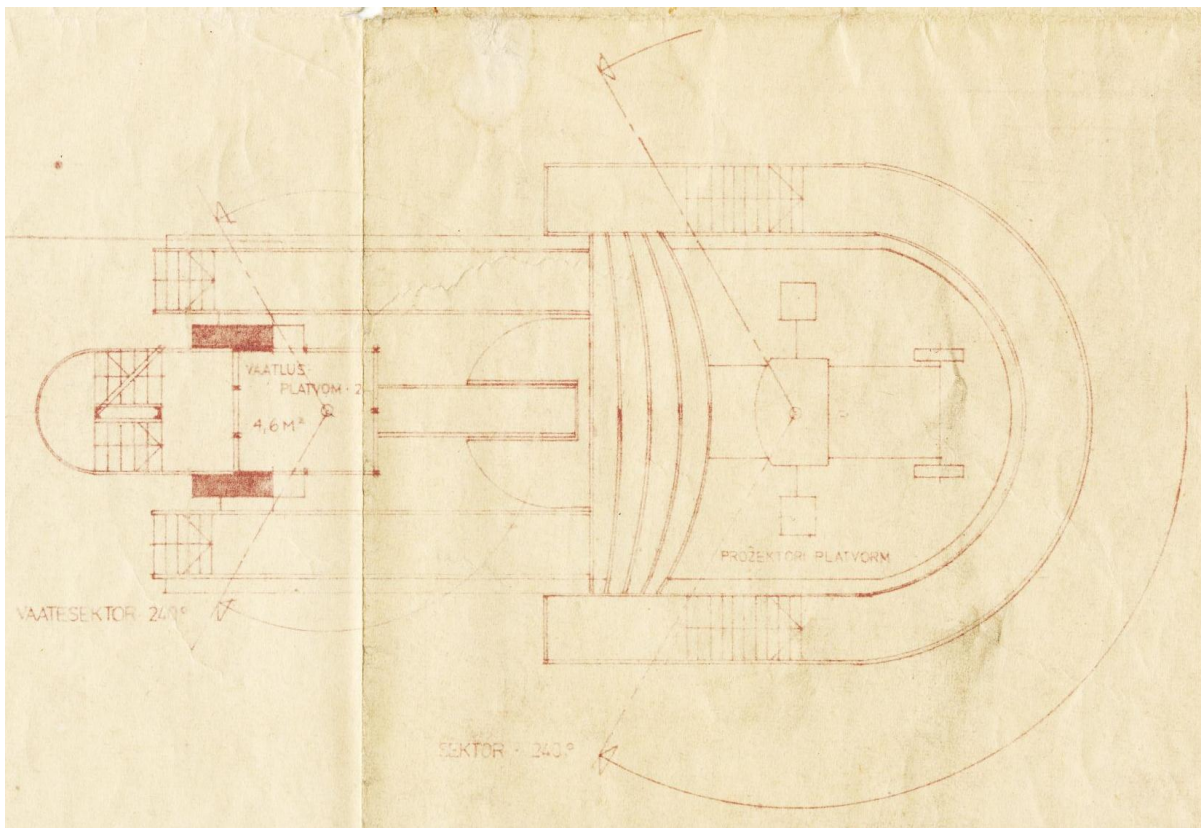

Foto 47. Pirita tehnilise vaatluse post. Projekteeritud Pirita jahtklubi sadama eriteenistuste paviljoni plaan (RPI „Eest Projekt”, 1977). Vaatlus- ja prožektoriplatvorm. Projekt jäi realiseerimata? Allikas: projekt autori valduses.

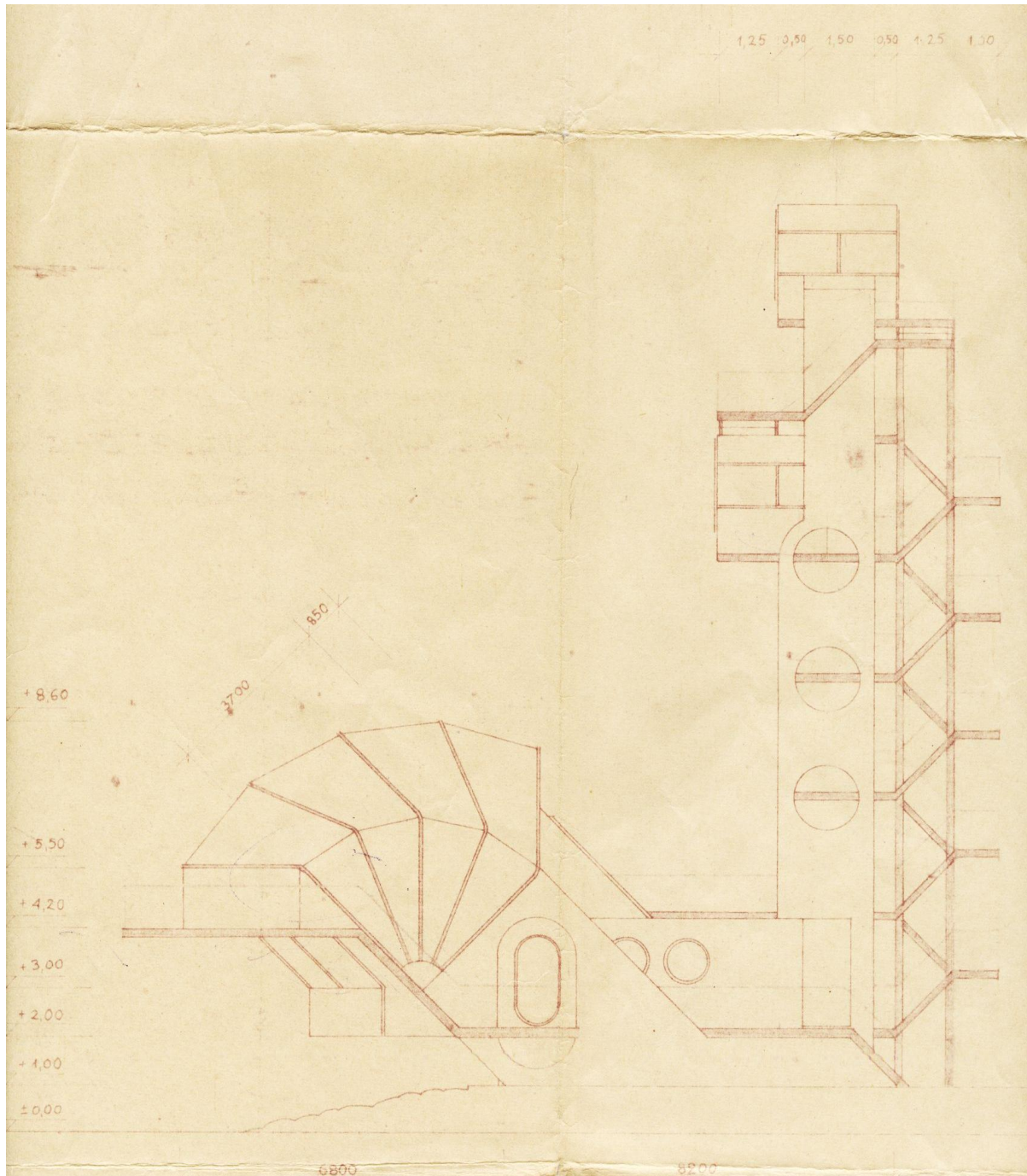

Foto 48. Pirita tehnilise vaatluse post. Projekteeritud Pirita jahtklubi sadama eriteenistuste paviljoni plaan (RPI „Eest Projekt”, 1977). Vaatlus- ja prožektoriplatvormi ning torni lõige. Prožektorile (B-200?) oli planeeritud lõõtsana kokkukäiv varikatus. Projekt jäi realiseerimata? Allikas: projekt autori valduses.

5. Täiendav info

Veebilehed:

forum.pogranichnik.ru

pogranec.ru